

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1411/05
05.10.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vojimira Cvijovića, predsednika veća, Branislave Apostolović, Jovanke Kažić, Milomira Nikolića i Mirjane Grubić, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tužene BB, čiji je punomoćnik VV, advokat, radi izmene odluke o poveravanju maloletne dece, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Subotici Gž.br.903/2004 od 29.12.2004. godine, u sednici održanoj 5.10.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Subotici Gž.br.903/2004 od 29.12.2004. godine i presuda Opštinskog suda u Subotici P.br.233/2003 od 15.7.2004. godine i predmet se vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Subotici P.br.233/2003 od 15.7.2004. godine delimično je usvojen tužbeni zahtev, pa je izmenjena odluka iz presude Opštinskog suda u Subotici P.br.1725/00 od 19.9.2001. godine, tako što su zajednička deca parničnih stranaka maloletna GG. godine i maloletna DD godine poverena na čuvanje i vaspitavanje tužiocu, a tužena obavezana da na ime svog dela doprinosi za izdržavanje maloletne GG plaća 12%, a maloletne DD 10% od svoje bruto zarade. Održavanje ličnog kontakta majke i dece je uređeno svakog vikenda od petka od 15 časova do dana nedelje do 19 časova, zatim za vreme verskih i državnih praznika naizmenično, 15 dana u kontinuitetu tokom zimskog školskog raspusta i 30 dana u kontinuitetu tokom letnjeg školskog raspusta tako što će majka preuzimati decu iz domaćinstva oca i vraćati ih na isto mesto. Odlučeno je da svaka strana snosi svoje troškove postupka.

Odlučujući o žalbi tužene, Okružni sud u Subotici je presudom Gž.br.903/2004 od 29.12.2004. godine odbio žalbu tužene kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrdio.

Protiv navedene presude Okružnog suda u Subotici tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući presudu Okružnog suda u Subotici, na osnovu ovlašćenja iz člana 386. ZPP Vrhovni sud je našao da je revizija tužene osnovana.

U pravnosnažno okončanom postupku je utvrđeno da su deca stranaka brakorazvodnom presudom P.br.1725/00 od 19.9.2001. godine poverena na čuvanje i vaspitanje tuženoj kao majci, a tužilac je kao otac obavezan da plati izdržavanje za decu. Nakon razvoda braka tužena se sa decom nastanila na adresi u ĐĐ, u manjoj dvosobnoj stambenoj zgradi koja je delimično zadovoljavala potrebe življenja. Tokom 2003. godine tužena je zamenila deo kuće ĐĐ za kuću u EE, gde je zbog renoviranja te kuće prešla da živi kod svojih roditelja u kući koja je trospratna, a u zajednici žive roditelji tužene, baka i brat. Tužena i dve devojčice koriste sobu za spavanje, a preko dana deca borave kod bake i brata tužene. Tužena je od prekida bračne zajednice sa tužiocem, menjala četiri posla, i trenutno radi u ŽŽ u dve smene od 6 do 15 časova i popodne od 15 do 23 sata. Tužilac je zaposlen u ZZ, za prva tri meseca 2003. godine ostvario je prosečnu neto zaradu od oko 19.000,00 dinara. Živi u porodičnoj spratnoj stambenoj kući, gde prizemni deo koriste njegova majka koja je penzionerka i dobrog zdravstvenog stanja, a spratni deo kuće koristi tužilac. Tužilac se više puta obraćao Centru za socijalni rad zbog primedbi na odnos majke prema deci u tom smislu da je našao obe devojčice na ulici same, da je starija GG vodila mlađu DD iz obdaništa, a da kući nikoga nije bilo i da je nakon jednog sata čekanja ih odveo svojoj kući, zatim stalne primedbe na održavanje lične higijene dece i neadekvatnu brigu o zdravstvenom stanju dece.

Nižestepeni sudovi su utvrdili da tužena zbog nesređenog načina života nakon prekida bračne zajednice, usled čestih promena posla rada u smenama, nesređenih stambenih prilika u proteklom periodu nije u mogućnosti da na adekvatan način vodi brigu o deci iako i dalje stoji ocena da su oba roditelja podobna da vode brigu o deci, pa su utvrdili da su ispunjeni uslovi za izmenu odluke iz člana 125. Zakona o braku i porodičnim odnosima.

Vrhovni sud nalazi da se odluke nižestepenih sudova o poveravanju i izdržavanju maloletne GG i DD, ne mogu prihvatiti sa sigurnošću kao pravilne, obzirom da je zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja materijalno pravo nepravilno primenjeno.

Po oceni Vrhovnog suda, pored okolnosti kojima su se nižestepeni sudovi rukovodili u donošenju odluke o poveravanju maloletne dece, propušteno je da se u postupku ispita koje su to okolnosti nastupile koje su dovele do promene u načinu života majke, obzirom da je zdravstveno stanje dece za sada dobro, da starija devojčica ima dobar uspeh u školi, a da se mlađa adekvatno prilagodila uslovima u zabavištu. Nije utvrđeno da li interes dece nalaže da se povere ocu na čuvanje i vaspitanje, imajući pri tom u vidu emocionalni odnos maloletne dece prema maici. U interesu maloletne dece za njihov npravljan i neometan psihofizički razvoj je da se ove činjenice utvrde i

Uzajamni interes maloletne dece za njihov pravilan i nesmetan psihofizički razvoj je da se sve odgovarajuće aktivnosti budu predmet ocene kod odluke o poveravanju, obzirom da ne proizilazi iz pobijanih odluka da tužena nije u mogućnosti da organizuje dnevnu aktivnost dece, kao i druge obaveze koje proizilaze iz njenih roditeljskih obaveza.

Kako u postupku ove činjenice nisu ispitane, a od značaja su za pravilnu primenu materijalnog prava, to se osnovano u reviziji tužilje ukazuje da zbog pogrešne primene materijalnog prava činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, pa su sa ovih razloga ukinute obe nižestepene odluke u pogledu odluke o poveravanju maloletne dece. Kako od odluke o poveravanju zavisi odluka o izdržavanju i uređenju ličnog odnosa roditelja maloletnom decom, to su ukinute nižestepene odluke i u ovom delu.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će rukovodeći se pre svega interesima maloletne dece ispitati preko psihologa pri nadležnom centru za socijalni radi ili veštačenjem preko veštaka za dečiju psihologiju u kojoj je meri nedovoljno posvećena pažnja zdravstvenim problemima dece, njihovu organizaciju dnevne aktivnosti, u zavisnosti od smena i rada majke, zatim stambene prilike, i ukupne uslove za dalji psihofizički razvoj. Pošto prvostepeni sud postupi po navedenom, doneće novu odluku o poveravanju i izdržavanju maloletne dece kao i uređenju ličnog odnosa roditelja sa njima.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je u skladu sa odredbom člana 357. stav 2. i 3. Porodičnog zakona ("Sl. glasnik RS" 18/2005) a na osnovu člana 395. stav 2. ZPP odlučio kao u izreci ovog rešenja.

Primenom odredbe člana 491. stav 4. ZPP ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 125/04 od 22.11.2004. godine, koji je stupio na snagu 23.2.2005. godine) Vrhovni sud je odlučio o reviziji po pravilima parničnog postupka koja su važila do stupanja na snagu ovog Zakona.

Predsednik veća-sudija,

Vojimir Cvijović, s.r.

Za tačnost otpravka

IJ